14/03/2023

Η «Ποντιακή Εστία» Μελβούρνης αναβίωσε το έθιμο του «Κουκαρά»

/ Ομογένεια

Ένας από τους σκοπούς ίδρυσης της Κεντρικής Ένωσης Ποντίων Μελβούρνης και Βικτωρίας «Ποντιακή Εστία» είναι η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του αλησμόνητου Πόντου.

Είναι γνωστό ότι τα μέλη του **Συλλόγου** σέβονται και αξιοποιούν με κάθε κόστος, ως ιερή υποχρέωση, την παρακαταθήκη που άφησαν οι πρόγονοί τους. Αναβιώνουν τη μουσική, τον χορό, αλλά και τα έθιμα με έναν εκπληκτικό τρόπο και πάθος. Μαθαίνουν με ιδιαίτερο ζήλο και αγάπη την ιστορία και συμμετέχουν σε όλα τα δρώμενα του συλλόγου. Στην ψυχή τους κουβαλούν την **ψυχή του Πόντου.**

Στο πνεύμα αυτό, την Κυριακή, 12 Μαρτίου, λίγο πριν το καθιερωμένο μάθημα χορού, ο καθηγητής μέσης εκπαίδευσης κ. **Κώστας Παταρίδη**ς παρουσίασε λεπτομερώς στα τμήματα χορού το έθιμο του **«Κουκαρά»**. Πρόκειται για ένα έθιμο της **Σαρακοστής**, που έχει τις ρίζες του στον Πόντο. Το αντίστοιχο του Κουκαρά για τον υπόλοιπο Ελληνισμό, και ένα από τα παλαιότερα έθιμα που σχετίζονται με τη γιορτή του **Πάσχα,** είναι η **«κυρά Σαρακοστή».**

Image not found or type unknown

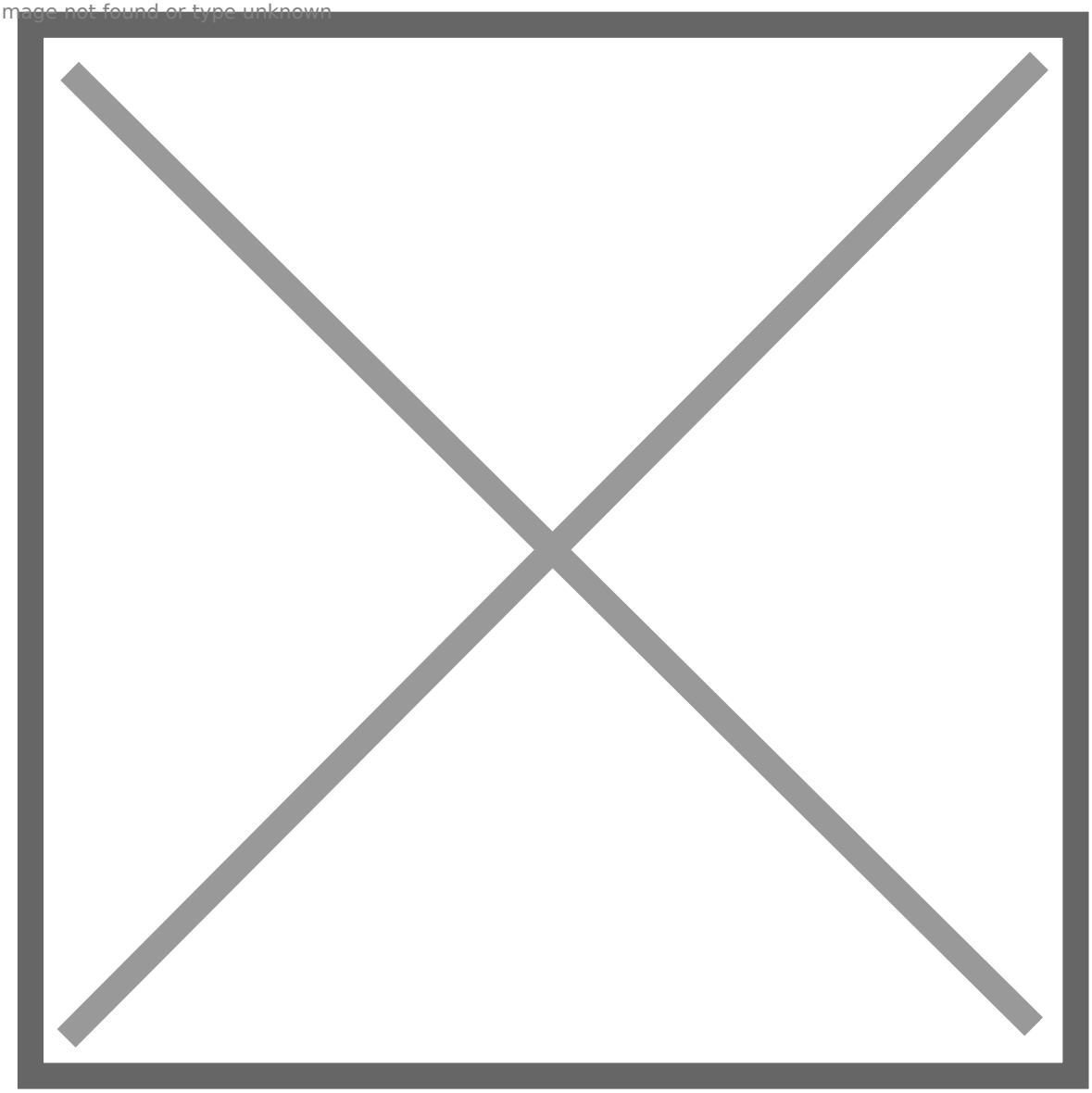

Ο Κουκαράς

Στον Πόντο, οι **Έλληνες** μάθαιναν τα παιδιά από μικρή ηλικία να κρατάνε τη νηστεία, εκτός από εκείνα που ακόμα θήλαζαν. Για τον λόγο αυτό, εκείνο τον καιρό οι γυναίκες κατασκεύαζαν την δική τους *«κυρά Σαρακοστή».*

Ο επονομαζόμενος «**Κουκαράς»** είχε διπλή χρησιμότητα. Ήταν ένα αυτοσχέδιο ημερολόγιο, αλλά και ένας πρώτης τάξεως «μπαμπούλας» για τα μικρά παιδιά. ΄

Ο **Κουκαράς** αποτελούταν από ένα μεγάλο κρεμμύδι ή πατάτα (τρανόν κρομμύδ’ ή καρτόφ), επάνω στο οποίο κάρφωναν σε ημικύκλιο εφτά φτερά από κότα ή κόκορα – όσες οι εβδομάδες και της νηστείας. Τα έξι φτερά ήταν σκούρα και το έβδομο λευκό και συμβόλιζε την **Μεγάλη Εβδομάδα.**

Image not found or type unknown

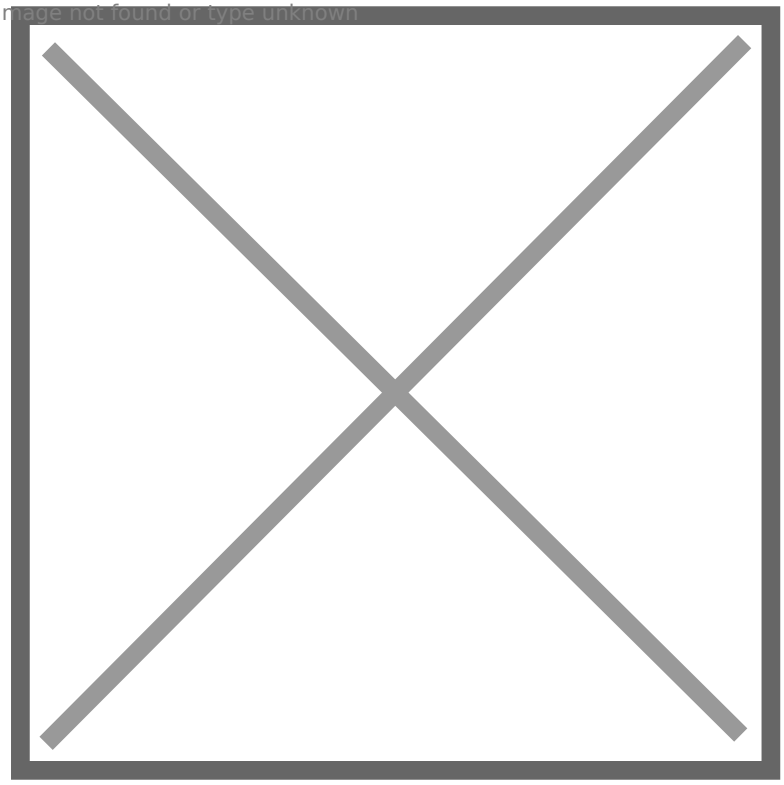

Κάθε Σάββατο που περνούσε, αφαιρούσαν και ένα φτερό, μέχρι να τελειώσουν όλα με το τελείωμα της νηστείας.

Χωρίς να γίνει αντιληπτή από τα παιδιά, η μάνα ή η καλομάνα κρεμούσε τον **Κουκαρά** από το ταβάνι. Το κρέμασμα γινόταν την **Καθαρά Δευτέρα**, τα χαράματα. Έτσι όταν ξυπνούσαν, τα παιδιά αντίκριζαν τον **Κουκαρά** να κρέμεται από το ταβάνι και να κουνιέται.

Εάν δεν συμμορφώνονταν με το κράτημα της νηστείας, τα φοβέριζαν ότι θα τα φάει ο Κουκαράς. Με τρόπο φυσούσαν τον Κουκαρά, που καθώς κουνιόταν και περιστρέφονταν, προκαλούσε τον φόβο στα μικρά παιδιά.

Όταν τα παιδιά ρωτούσαν που είναι το φτερό που έλειπε, τότε τους απαντούσαν: *«Επέθανεν είνας καλογρίτσα κ΄ έρθεν επήρεν ατ!».*

Ένα «ευχαριστώ» και μια υπόσχεση στους προγόνους

Όταν έφτανε η στιγμή που θα έβγαινε και το τελευταίο φτερό από τον Κουκαρά, έβγαζαν κρυφά το γυμνό κρεμμύδι ή την πατάτα και έλεγαν στα μικρά παιδιά: *«Ο κουκαράς έφυεν και θα έρται του χρόνου».*

Η αναβίωση του συγκεκριμένου εθίμου συνιστά ένα ταπεινό «ευχαριστώ» των ανθρώπων της **«Ποντιακής Εστίας» που δραστηριοποιείται έντονα στην Μελβούρνη της Αυστραλίας** για τη μεγάλη πολιτιστική κληρονομιά που τους κληροδότησαν οι πρόγονοί τους. Παράλληλα, δίνουν την υπόσχεση ότι θα

συνεχίσουν στον φωτεινό δρόμο που αυτοί χάραξαν, κρατώντας ψηλά τα λάβαρα της **Αλησμόνητης Πατρίδας.**